АВСТРАЛІЯ:
ЕКОНОМІКО-ГЕОГРАФІЧНЕ ПОЛОЖЕННЯ, ПРИРОДНО-РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ, НАСЕЛЕННЯ.

Очікувані результати НПД: учні називають основні чинники, що визначають місце країни в міжнародному поділі праці; знаходять та аналізують необхідну інформацію для характеристики країни.

Розвивальна та виховна мета: розвивати здатність до пошуку та засвоєння нових знань, набуття нових вмінь і навичок; вдосконалювати вміння розуміти й використовувати прості математичні моделі (графіки, діаграми); виховувати інтерес до вивчення теми.

Тип уроку: урок засвоєння нових знань.

Обладнання: підручники, атласи, політична карта Австралії, фізична карта Австралії, ресурси Інтернету.

Опорні та базові поняття: ЕГП, природні умови, природні ресурси, густота населення, статево- вікова піраміда, аборигени, міграційна політика, урбанізація, система розселення, діаспора.

Хід уроку

І. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

ІІ. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ТА ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

Наступний регіон, куди ми з вами вирушаємо для проведення дослідження, — Океанія — найбільш віддалений від інших регіонів світу. До його складу відносять Австралійський Союз та численні острівні країни, розташовані на островах в Тихому океані. Тривалий час роль Океанії в економічному та політичному житті світового співтовариства була незначною. Однак дві країни — Австралія та Нова Зелан дія — за досить короткий проміжок часу з аграрно-сировинних придатків британської метрополії перетворилися на високорозвинені країни. Зростає інтерес провідних держав світу і до острівних країн у Тихому океані, які мають багатий рекреаційний потенціал та важливе військово-стратегічне положення.

Найвпливовішою державою регіону є Австралія, яка багато в чому є унікальною країною. По-перше, це єдина країна на планеті, що займає цілий материк; подруге, це найбільш «спокійна» країна як у природному, так і в політичному сенсі: тут немає активних вулканів і не буває землетрусів, тут ніколи не було війн і навіть яких-небудь суттєвих конфліктів; по-третє, майже всі мешканці Австралії — переселенці з інших країн або їхні нащадки; по-четверте, аборигени Австралії належать до австралоїдної раси — найдавнішої і найменш вивченої на Землі; по-п’яте,... цей перелік можна продовжувати майже нескінченно! Докладніше дізнаймося про інші особливості цієї унікальної і маловідомої нам країни.

Повідомлення теми, цілей і завдань уроку

ІІІ. АКТУАЛІЗАЦІЯ ЧУТТЄВОГО ДОСВІДУ Й ОПОРНИХ ЗНАНЬ УЧНІВ.

1. Пригадайте, що вам відомо про історію відкриття Австралії.
2. Що таке Співдружність та які країни входять до її складу?

IV. ВИВЧЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ

1. «Візитна картка»

Офіційна назва — Австралійський Союз. Площа — 7,7 млн км². Населення — 25 млн осіб (2018 р.). Столиця — Канберра. Економічно високорозвинена країна, входить до «Великої двадцятки». Федеративна парламентська держава у складі Співдружності (6 штатів, 2 самоврядні одиниці).

2. ЕГП

Робота з підручником та картами атласу

Завдання. Проаналізуйте ЕГП Австралії, виявіть позитивні та негативні ознаки.

Головні ознаки: займає цілий материк, острів Тасманію та низку дрібних острівців; кордони тільки морські; ізольованість, відокремленість від інших материків.

3. Природно-ресурсний потенціал

Завдання. Пригадайте особливості природи Австралії. Оцініть її природно-ресурсний потенціал.

Переважно рівнинна територія, 3/4 площі — пустелі й напівпустелі. Дефіцит водних ресурсів. Найбільша річка Муррей із притокою Дарлінг. 19 артезіанських басейнів, найбільший — Великий Артезіанський. Ґрунти червоно-бурі, сіроземи, часто засолені, малородючі. Землезабезпеченість одна з найвищих в світі — понад 30 га на одного жителя. Землі сільськогосподарського призначення — 53,4 %, із них понад 47 % — пасовища, орні землі — лише 6,2 %. Лісистість 19 %. За забезпеченістю лісовими ресурсами на одну особу (6,3 га) входить до десятки світових лідерів. Багаті мінеральні ресурси: кам’яне вугілля, залізні, свинцеві, цинкові, уранові, титанові руди, боксити, золото, срібло, алмази, будівельна сировина, є поклади нафти та природного газу. Величезний рекреаційний потенціал, зокрема унікальний органічний світ з великою кількістю ендеміків, ліси, пляжі, культурно-історична спадщина; 19 об’єктів Спадщини ЮНЕСКО.

4. Населення

Завдання. Дослідіть демографічні процеси та систему розселення Австралії.

З’ясуйте, чим демографічна ситуація в Австралії відрізняється від демографічної ситуації розвинених країн Європи.

Природний приріст 4,8 ‰, сальдо міграції 5,5 ‰ (2017 р.), старіння населення (16,1 % старші за 65 р.). Густота населення 3 особи/км2, нерівномірний розподіл, 3/4 населення зосереджені на східному узбережжі. Англоавстралійці (80 %), іммігранти з інших європейських країн (15 %), іммігранти з Азії (4,5 %), аборигени (0,5 %). Християни — протестанти (30 %), католики (25 %), православні (3 %), буддизм,

індуїзм, іслам. Урбанізація 89,7 %. **Найбільші міста:** Сідней (4,5 млн), Мельбурн (4,2 млн), Брісбен (2,2 млн), Перт (1,8 млн), Аделаїда (1,2 млн). Робоча сила — 13 млн (з них майже половина — іноземці), структура зайнятості: сільське господарство — 3,6 %, промисловість — 21,1 %, сфера послуг — 75,3 %. Трудові ресурси відрізняється високою кваліфікацією, дисциплінованістю, наполегливістю, працелюбністю. Міграційна політика спрямована на залучення трудових мігрантів з кваліфікацією, що відповідає запитам ринку праці в країні.

5. Українська діаспора в Австралії

Виступи учнів з повідомленнями про формування та життя української діаспори в Австралії

Близько 30 тис. осіб українського походження. Початок формування української діаспори — 40-ві роки XX ст. Культурне життя українських громад: українські етнічні (суботні) школи, численні театральні гуртки, музичні та хорові колективи, літературні клуби. Важлива роль в гуртуванні українців належить церквам.

V. УЗАГАЛЬНЕННЯ І СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЗНАНЬ

1. Які ознаки ЕГП Австралії сприяють її економічному розвитку?
2. Назвіть основні складові природно-ресурсного потенціалу Австралії.
3. Які причини зумовили нерівномірне розміщення населення країни?
4. Охарактеризуйте особливості працересурсного потенціалу Австралії.

VI. ПІДСУМОК УРОКУ. РЕФЛЕКСІЯ

VII. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

1. Підручник, опрацювати § 27.
2. *Дослідження*.
    1) Національні парки Австралії як об’єкти міжнародного туризму.
    2) Канберра — політико-адміністративний центр країни.
3. Об’єднатися в групи для роботи на наступному уроці.